

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

#460 DIESELOPTIMERARE

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar

Tillsatser till bränslen

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag

PAYBACK AB

Företagsvägen 12

91135 VÄNNÄSBY

+46(0)935 - 207 00

sweden@payback.se

www.payback.se

Telefon

E-post

Webbplats

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I nödläge kontakta Giftinformationscentralen, larmnr 112

Giftinformationscentralen (Sverige) icke-akut: Tel 08-33 12 31; <http://www.giftinformationscentralen.se>

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Brandfarliga vätskor (Kategori 3)

Explosionsrisk vid uppvärmning i slutna behållare (R44 i DSD)

Akut toxicitet (Kategori 4 hud)

Akut toxicitet (Kategori 4 ångor)

Aspirationstoxicitet (Kategori 1)

Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter (Kategori Cron 2)

Klassificering enligt 1999/45/EG

Brandfarligt, Hälsoskadlig, Miljöfarlig; Xn N; R10 R44 R20/21 R65 R51/53.

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Fara

Faroangivelser

EUH044

Explosionsrisk vid uppvärmning i slutna behållare

H226

Brandfarlig vätska och ånga

H304

Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna

H312

Skadligt vid hudkontakt

H332

Skadligt vid inandning

H411

Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter

Skyddsangivelser

P210

Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden

P261

Undvik att andas in damm, rök, gaser, dimma, ångor eller sprej

P273

Undvik utsläpp till miljön

P280	Använd skyddshandskar och skyddskläder samt ögonskydd eller ansiktsskydd
P301+P310	VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare
P331	Framkalla INTE kräkning
P501	Innehållet och behållaren lämnas till auktoriserad avfallshanteringsanläggning

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Se Avsnitt 16.

2.3 Andra faror

Ej relevant.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Denna produkt består av en homogen vätskeblandning.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
DESTILLAT (PETROLEUM), LÄTT HYDROBEHANDLAD NAFTEN		
CAS nr 64742-53-6 EG nr 265-156-6 Index nr 649-466-00-2	- ;-	20 - 40%
NAFTA (PETROLEUM), VÄTEBEHANDLAD TUNG		
CAS nr 64742-48-9 EG nr 265-150-3 Index nr 649-327-00-6	Asp Tox 1; H304 Xn; R65	20 - 40%
2-ETYLHEXYLNITRAT		
CAS nr 27247-96-7 EG nr 248-363-6	Suppl R44, Acute Tox 4dermal, Acute Tox 4vapour, Aquatic Chronic 2; EUH044, H312, H332, H411 Xn N; R20/21 R44 R51/53	20 - 40%
1,2,4-TRIMETYLBESEN		
CAS nr 95-63-6 EG nr 202-436-9 Index nr 601-043-00-3	Flam Liq 3, Acute Tox 4vapour, Skin Irrit 2, Eye Irrit 2, STOT SE 3resp, Aquatic Chronic 2; H226, H332, H315, H319, H335, H411 Xn N; R10 R20 R36/37/38 R51/53	2 - 3%
ETYLBESEN		
CAS nr 100-41-4 EG nr 202-849-4 Index nr 601-023-00-4	Flam Liq 2, Acute Tox 4vapour, STOT RE 2, Asp Tox 1; H225, H332, H373, H304 Xn F; R11 R20	< 3%
XYLEN		
CAS nr 1330-20-7 EG nr 215-535-7 Index nr 601-022-00-9	Flam Liq 3, Acute Tox 4dermal, Acute Tox 4vapour, Skin Irrit 2; H226, H312, H332, H315 Xn; R10 R20/21 R38	< 1,6%
SOLVENTNAFTA <0,1% BENSEN PETROLEUM LÄTT AROMATISK		
CAS nr 64742-95-6 EG nr 265-199-0 Index nr 649-356-00-4	Flam Liq 3, Asp Tox 1; H226, H304 Xn; R65	0,5 - 1,25%
NAFTALEN		
CAS nr 91-20-3 EG nr 202-049-5 Index nr 601-052-00-2	Carc 2, Acute Tox 4oral, Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1; M = 1; H351, H302, H400, H410 Xn N; R40 R22 R50/53	< 0,3%
BENSEN		
CAS nr 71-43-2 EG nr 200-753-7 Index nr 601-020-00-8	Flam Liq 2, Eye Irrit 2, Muta 1B, Carc 1A, STOT RE 1, Asp Tox 1; H225, H319, H340, H350, H372, H304 F T; R11 Canc1 R45 Mut2 R46 R48/23/24/25 R65 R36/38	< 0,03%

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Vid minsta tvekan eller om symptom kvarstår, sök läkare.

Vid inandning

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft. Kvarstår symptom uppsök läkare.

Vid kontakt med ögonen

Om möjligt avlägsna omedelbart eventuella kontaktlinser.

Spola ögonen med rikliga mängder vatten. Om symptom kvarstår, sök läkare.

Vid hudkontakt

Normal tvättning av huden anses som tillräckligt; Om symptom ändå uppkommer, kontakta läkare.

Tag av förorenade kläder.

Vid förtäring

Skölj näsa, mun och svalg med vatten.

Frankalla EJ kräkning.

Kontakta läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Risk för aspiration med kemisk lunginflammation som följd. Irritation. Yrsel. Illamående, kräkningar och diarré.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med vattendimma, pulver, koldioxid eller alkoholbeständigt skum.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Binner under utveckling av rök innehållande hälsoskadliga gaser (kolmonoxid och koldioxid) samt, vid ofullständig förbränning, aldehyder och andra giftiga, hälsofarliga, irriterande eller miljöfarliga ämnen.

Observera att släckvattnet kan innehålla giftiga eller i övrigt skadliga ämnen.

Observera risken för spridning av miljöfarliga ämnen.

Vid brand kan tryck byggas upp varvid förpackningen riskerar att explodera.

Brandfarlig vätska.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Vid brand använd friskluftsmask.

Ångorna är tyngre än luft och kan spridas längs golvet.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Observera halkrisk vid läckage/spill.

Vid utsläpp i skyddat vatten, kontakta omedelbart räddningstjänsten, tel 112.

Undvik inandning samt kontakt med hud och ögon.

Stäng av utrustning med öppen låga, glöd eller annan hetta.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Kontakta alltid räddningstjänsten vid oavsiktliga utsläpp av denna produkt. Visa detta säkerhetsdatablad.

Förhindra utsläpp till avlopp, mark eller vattendrag.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Sug upp vätskan i inert absorptionsmedel t ex vermikulit, samla ihop materialet och skicka det för avfallshantering.

Resterna efter sanering lämnas som farligt avfall. Kontakta kommunens renhållningsverk för närmare information. Visa detta säkerhetsdatablad.

Se även avsnitt 7 och 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 och 13 för personlig skyddsutrustning och avfallshantering

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Inandas ej ångorna och undvik kontakt med hud, ögon och kläder.

Förvaras i väl tillsluten originalförpackning.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Öppen eld, heta föremål, gnistbildning eller andra antändningskällor får inte förekomma i lokal där denna produkt hanteras. Förebygg statisk elektricitet genom halvledande golv och skosulor och en luftfuktighet över 50%.

Arbeta så att spill förebyggs. Om spill ändå skulle uppstå, åtgärda det omedelbart enligt anvisningarna i Avsnitt 6 i detta säkerhetsdatablad.

Tvätta händerna efter hantering av produkten.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras ej över normal rumstemperatur.

Hanteras i lokal med god ventilation.

Hanteras i dragskåp eller utrymme med motsvarande säkerhet.

Förvaras som brandfarlig vara.

Utrymningsplan ska finnas och utrymningsvägarna får ej vara blockerade.

Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

Förvaras ej i närheten av syrgas eller annan oxiderande gas.

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden AFS 2011:18, Sverige

1,2,4-TRIMETYLBESEN

Nivågränsvärde 25 ppm / 120 mg/m³ Korttidsgränsvärde 35 ppm / 170 mg/m³

ETYLBESEN

Nivågränsvärde 50 ppm / 200 mg/m³ Korttidsgränsvärde 100 ppm / 450 mg/m³

XYLEN

Nivågränsvärde 50 ppm / 221 mg/m³ Korttidsgränsvärde 100 ppm / 442 mg/m³

SOLVENTNAFTA <0,1% BENSEN PETROLEUM LÄTT AROMATISK

Nivågränsvärde 25 ppm / 120 mg/m³ Korttidsgränsvärde 35 ppm / 170 mg/m³

NAFTALEN

Nivågränsvärde 10 ppm / 50 mg/m³ Korttidsgränsvärde 15 ppm / 80 mg/m³

BENSEN

Nivågränsvärde 0,5 ppm / 1,5 mg/m³ Korttidsgränsvärde 3 ppm / 9 mg/m³

Övriga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet enligt EU-direktiv 89/391, 98/24 och 2004/37 samt nationell arbetsmiljölagsstiftning måste hänsyn tas både till de fysikaliska farorna och de allmänna hälsofarorna samt att denna produkt innehåller cancerframkallande och/eller mutagent ämne, se Avsnitt 2, 3, 10 och 11.

Vid risk för stänk använd tättslutande skyddsglasögon.

Använd skyddshandskar av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller rådfråga arbetsmedicinsk expert för alternativt material. Visa detta säkerhetsdatablad.

Arbete utan skyddshandskar bör endast förekomma vid hantering av mycket små mängder.

Välj mekanisk slitstyrka med hänsyn till arbetsuppgiftens art enligt märkning med vidstående piktogram med fyra siffror som visar motstånd mot nötning, skäreffekter, rivning och punktering där 1 är sämst och 4 eller 5 är bäst.

Skydda all bar hud som kan tänkas komma i kontakt med produkten.

Använd lämpligt andningskydd vid otillräcklig ventilation.

Gasmask med filter typ A (brun) eller dammfilter IIb (P2) kan behövas.

För begränsning av miljöexponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska Färg: Ej angivet
b) Lukt	Aromatiskt
c) Lukttröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	Ej tillämpligt
e) Smältpunkt/frys punkt	Ej tillämpligt
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	Ej tillämpligt
g) Flampunkt	52 °C
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämpligt
k) Ångtryck	Ej tillämpligt
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	0,926 kg/L
n) Löslighet	Löslighet i vatten: Olöslig (<0.001%)
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	$\leq 20.5 \text{ mm}^2/\text{sek}$
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Ej angivet

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik uppvärmning, gnistor och öppna lågor.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med starka oxidationsmedel.

Undvik kontakt med aminer.

Undvik kontakt med halogener.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Vid termisk nedbrytning bildas.

Nitrösa gaser (NO_x).

Kolmonoxid (CO).

Koldioxid (CO₂).

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Allmän eller ospecifik toxicitet

Observera att produkten är hälsoskadlig.

Hälsoskadlighet

Inandning av lösningsmedelsångor kan ge huvudvärk, illamående, kräkningar och berusningssymptom.

Kan vid förtäring ge obehag, illamående och kräkningar.

Förtäring av produkten kan leda till aspiration med kemisk lunginflammation som följd.

Toxicitet vid upprepad dosering

Långvarig eller upprepad inandning av lösningsmedel kan orsaka huvudvärk, yrsel, trötthet och eventuellt skador på centrala nervsystemet.

Cancerframkallande egenskaper

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

CMR-effekter

Såvitt vi vet har inte några mutagena, övriga genetiska eller reproduktionstoxiska effekter rapporterats för denna produkt.

Sensibilisering

Ej sensibiliserande.

Frätande och irriterande effekter

Kan verka uttorkande på huden, samt ge upphov till hudirritation vid upprepad eller långvarig kontakt.

Kontakt med ögonen kan förorsaka sveda eller irritation.

Synergism och antagonism

Såvitt vi vet har inga fosterskadande effekter rapporterats för denna produkt.

Påverkan på omdömet och andra psykiska effekter

Påverkan på omdömet eller andra psykiska effekter kan ej uteslutas i höga doser.

Påverkan på människans mikroflora

Inverkan på människans mikroflora kan ej påvisas eller är obetydlig.

Relevanta toxikologiska egenskaper

1,2,4-TRIMETYLBESEN

LC50 råtta (Inhalation) 4h = 18 mg/L inhalation

LD50 råtta (Oralt) 24h = 5000 mg/kg oral

ETYLBESEN

LD50 råtta (Oralt) 24h = 3500 mg/kg oral

XYLEN

LD50 kanin (Dermalt) 24h ~ 4500 mg/kg dermal

LC50 råtta (Inhalation) 4h = 5000 ppmV inhalation

LD50 råtta (Oralt) 24h = 4300 mg/kg oral

NAFTALEN

LD50 råtta (Dermalt) 24h = 16000 mg/kg dermal

LD50 mus (Oralt) 24h = 710 mg/kg oral

BENSEN

LD50 kanin (Dermalt) 24h > 8260 mg/kg dermal

LD50 råtta (Oralt) 24h = 930 mg/kg oral

LC50 råtta (Inhalation) 7h = 10000 ppmV inhalation

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

XYLEN

LC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 48h = 3,6 mg/L

NAFTALEN

LC50 regnbågslox (*Oncorhynchus mykiss*) 96h = 0,213 mg/L

LC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 48h = 1,6 mg/L

Undvik allt utsläpp i naturen.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkten är ej lätt biologiskt nedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Denna produkt eller någon av dess ingredienser kan möjligen ackumuleras i naturen.

12.4 Rörligheten i jord

Produkten är inte blandbar med vatten.

Beståndsdelar kan eventuellt absorberas i mark och sediment.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Denna produkt innehåller inte några ämnen som bedöms vara ett PBT- eller vPvB-ämne.

12.6 Andra skadliga effekter

Produkten kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljö.

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Produkten är brandfarlig och avfallet ska därför, om det ej behandlats så att denna risk elimineras, betraktas som farligt avfall.

Beakta även lokala regler för avfallshantering.

Produkten är giftig eller hälsoskadlig och avfallet ska därför, om det ej behandlats så att denna risk elimineras, betraktas som farligt avfall.

Produkten är miljöfarlig och avfallet ska därför, om det ej behandlats så att denna risk elimineras, betraktas som farligt avfall.

Se även Avfallsförordning SFS 2011:927.

Klassificering enligt 2008/98

Rekommenderad avfallskod: 13 02 06 Syntetiska motor-, transmissions- och smörjoljor.

Återvinning av produkten

Denna produkt återvinns normalt inte.

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

Denna produkt förväntas endast transporteras på väg eller järnväg och är därför endast bedömd enligt regelverken ADR/RID. Skulle annat transportsätt bli aktuellt, kontakta utgivaren av detta säkerhetsdatablad.

14.1 UN-nummer

1993

14.2 Officiell transportbenämning

BRANDFARLIG VÄTSKA, N.O.S. (ETYLBESEN)

14.3 Faroklass för transport

Klass

3: Brandfarliga vätskor

Klassificeringskod (ADR/RID)

F1: Brandfarliga vätskor med flampunkt högst 60 °C

Sekundärfara (IMDG)

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp: III

14.5 Miljöfaror

Se avsnitt 2 och 12.

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: D/E.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter.

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej tillämpligt.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Detta är första versionen.

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Asp Tox 1	Aspirationstoxicitet (Kategori 1)
<i>Suppl R44</i>	Explosionsrisk vid uppvärmning i slutna behållare (R44 i DSD)
Acute Tox 4 _{dermal}	Akut toxicitet (Kategori 4 hud)
Acute Tox 4 _{vapour}	Akut toxicitet (Kategori 4 ångor)
Aquatic Chronic 2	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter (Kategori Cron 2)
Flam Liq 3	Brandfarliga vätskor (Kategori 3)
Skin Irrit 2	Irriterande på huden (Kategori 2)
Eye Irrit 2	Irriterar ögonen (Kategori 2)
STOT SE 3 _{resp}	Specifik organotoxicitet - enstaka exponering; Kan orsaka irritation i luftvägarna (Kategori 3 resp)
Flam Liq 2	Brandfarliga vätskor (Kategori 2)
STOT RE 2	Specifik organotoxicitet - upprepad exponering (Kategori 2)
Carc 2	Misstänks kunna orsaka cancer (Kategori 2)
Acute Tox 4 _{oral}	Akut toxicitet (Kategori 4 oral)
Aquatic Acute 1	Mycket giftigt för vattenlevande organismer (Kategori Akut 1)
Aquatic Chronic 1; <i>M = 1</i>	Mycket giftigt med långtidseffekter i vatten (Kategori Cron 1)
<i>Non-Skin Irrit</i>	Ingen hudirritation har visat sig vid test
Muta 1B	Kan orsaka genetiska defekter (Kategori 1B)
Carc 1A	Kan orsaka cancer (Kategori 1A)
STOT RE 1	Specifik organotoxicitet - upprepad exponering (Kategori 1)

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 2

Flam Liq 3

Flampunkt ≥ 23 °C och ≤ 60 °C; Brandfarlig vätska kategori 3

Suppl R44

Ämnen och blandningar som inte klassificeras som explosiva i sig själva, men som ändå kan uppvisa explosiva egenskaper i praktiken om de upphettas under tillräcklig inneslutning. Detta gäller särskilt ämnen som sönderdelas explosivt om de värms upp i ett stålfat, men inte uppvisar denna effekt om upphettningen sker i en förpackning med lägre hållfasthet

Acute Tox 4_{dermal}

ATE (acute toxicity estimate - uppskattad akut toxicitet) 1000-2000 mg/kg

Acute Tox 4_{vapour}

ATE (acute toxicity estimate - uppskattad akut toxicitet) 10-20 mg/kg

Asp Tox 1

Ämnen som säkert medför en fara för aspirationstoxicitet hos människor eller som kan anses medföra en fara för aspirationstoxicitet hos människor på grundval av tillförlitliga humandata av god kvalitet

Aquatic Chronic 2

Fara för skadliga långtidseffekter för vattenmiljön:

96 h LC50 (för fisk) >1 till ≤ 10 mg/l och/eller

48 h EC50 (för kräftdjur) >1 till ≤ 10 mg/l och/eller

72 eller 96 h ErC50 (för alger eller andra vattenväxter) >1 till ≤ 10 mg/l och ämnet är inte snabbt nedbrytbart och/eller den experimentellt fastställda BCF ≥ 500 (eller, om värdet på BCF saknas, används $\log Kow \geq 4$), såvida inte NOEC-varden för kronisk toxicitet är > 1 mg/l

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

Tunnelrestriktionskod: D/E; Transport i bulk eller tank: Passage förbjuden genom tunnlar av kategori D och E, Annan transport:

Passage förbjuden genom tunnlar av kategori E.

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter.

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2015-03-30.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

- 453/2010 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 453/2010 av den 20 maj 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
- 1999/45/EG EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat
- AFS 2011:18 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
- 89/391 RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet
- 98/24 RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
- 2004/37 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2004/37/EG av den 29 april 2004 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena ämnen i arbetet (sjätte särdirektivet enligt artikel 16.1 i rådets direktiv 89/391/EEG)
- 2008/98 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. Förteckning över relevanta R-fraser, faroangivelser, skyddsfraser och skyddsangivelser

Fulltext för riskfraser nämnda i Avsnitt 3

- R65 Farligt: Kan ge lungskador vid förtäring
- R20/21 Farligt vid inandning och hudkontakt
- R44 Explosionsrisk vid uppvärmning i sluten behållare
- R51/53 Giftigt för vattenlevande organismer; kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön
- R10 Brandfarligt
- R20 Farligt vid inandning
- R36/37/38 Irriterar ögonen, andningsorganen och huden
- R11 Mycket brandfarligt
- R38 Irriterar huden
- R40 Misstänks kunna ge cancer
- R22 Farligt vid förtäring
- R50/53 Mycket giftigt för vattenlevande organismer; kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön
- Canc1 Kämt cancerframkallande för människor
- R45 Kan ge cancer
- Mut2 Positiva resultat avseende mutagenitet i könsceller
- R46 Kan ge ärftliga genetiska skador
- R48/23/24/25 Giftigt: Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning, hudkontakt och förtäring
- R36/38 Irriterar ögonen och huden

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

H304	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna
EUH044	Explosionsrisk vid uppvärmning i slutna behållare
H312	Skadligt vid hudkontakt
H332	Skadligt vid inandning
H411	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter
H226	Brandfarlig vätska och ånga
H315	Irriterar huden
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna
H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga
H373	Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering
H351	Misstänks kunna orsaka cancer
H302	Skadligt vid förtäring
H400	Mycket giftigt för vattenlevande organismer
H410	Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter
H340	Kan orsaka genetiska defekter
H350	Kan orsaka cancer
H372	Orsakar organskador genom lång eller upprepad exponering

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka allvarlig skada vid felaktig användning. Läs och följ noga anvisningarna i detta säkerhetsdatablad samt övrig riskinformation. Vid yrkesmässig användning ansvarar arbetsgivaren för att personalen väl känner till farorna.

Övrig relevant information

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Farosymbol

Hälsoskadlig

Miljöfarlig

R-fraser

R10	Brandfarligt
R44	Explosionsrisk vid uppvärmning i slutna behållare
R20/21	Farligt vid inandning och hudkontakt
R65	Farligt: Kan ge lungskador vid förtäring
R51/53	Giftigt för vattenlevande organismer; kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

S-fraser

S24/25	Undvik kontakt med huden och ögonen
S29	Töm ej i avloppet
S36/37	Använd lämpliga skyddskläder och skyddshandskar
S46	Vid förtäring kontakta genast läkare och visa denna förpackning eller etiketten
S60	Detta material och dess behållare skall tas om hand som farligt avfall

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad har genererats av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.